

Lokaal Scenario Atelier: Deelregio IJmond/Zuid- Kennemerland

Zandvoort

Datum: 16 januari 2020

Locatie: Buurtcentrum de Blauwe Tram

Inleiding:

Dit is het verslag van de bijeenkomst in Zandvoort, 16 januari 2020. In deze bijeenkomst hebben inwoners verkend wat de mogelijke zoekgebieden zijn voor de opwek van grootschalige zon- en windenergie in Zandvoort als onderdeel van de deelregio IJmond Zuid-Kennemerland. Dit is gedaan met behulp van scenario's en bouwstenen. De scenario's geven inzicht in de mogelijke keuzes en de effecten daarvan. De scenario's die zijn gebruikt, zijn: (1) maximale energieopbrengst, (2) kostenefficiënt, (3) nieuw energielandschap

De scenario's zijn gemaakt door de gemeenten, samen met onder meer de provincie, waterschappen, natuur- en milieuorganisaties, energiecoöperaties, bedrijfsleven en de netbeheerder. Ze zijn een middel om met elkaar het gesprek aan te gaan.

Een bouwsteen bestaat uit een bepaalde techniek van energieopwekking (bijv. windmolens), op een plek (bijv. agrarische grond), onder een bepaalde conditie (bijv. langs de snelweg). De bouwsteen heet dan "windmolen op agrarische grond langs de snelweg".

De deelnemers hebben gepraat over de scenario's en welke bouwstenen hun voorkeur hebben. Per scenario hebben ze op de kaart van de gemeente aangegeven waar de bouwstenen kunnen komen en waar zeker niet.

Aan deze bijeenkomst hebben 8 mensen deelgenomen. De samenstelling zag er als volgt uit: 3 bewoners, 2 ondernemers, 2 raadsleden en één wethouder.

Vervolg

De opbrengsten van de lokale bijeenkomsten van de 29 gemeenten in de energieregio Noord-Holland Zuid worden verwerkt op een kaart. Hierop wordt aangegeven wat de mogelijke zoekgebieden zijn voor duurzame energieopwekking. Deze kaart vormt de basis van de concept-RES. De concept-RES wordt voor vaststelling aangeboden aan het College van Burgemeester en Wethouders. Na vrijgave door het College worden raadsleden gevraagd naar hun wensen en bedenkingen bij de concept-RES. Ook de deelnemers aan de regionale en lokale bijeenkomsten krijgen de concept-RES toegestuurd en daarmee de mogelijkheid om hun mening te geven.

De concept-RES wordt besproken in regionale en lokale raadsbijeenkomsten, Statenbijeenkomsten en overleggen van de Algemeen Besturen van de waterschappen. Daarnaast zal in mei '20 een regiobreed Noord-Holland overleg worden georganiseerd waarin alle raadsleden, collegeleden, bestuurders, Statenleden, leden van de dagelijks en algemeen besturen van de waterschappen binnen de regio met elkaar in gesprek kunnen gaan.

De concept-RES wordt met alle wensen, bedenkingen en meningen van deelnemers voor doorrekening aangeboden aan het Nationaal Programma RES en het Planbureau voor de Leefomgeving. Als de energieregio groen licht heeft gekregen, wordt per zoekgebied onderzocht wat een concrete plek voor zonneweides en/of windmolens zou kunnen zijn. Hierbij worden inwoners en andere belanghebbenden nadrukkelijk betrokken.

Inhoud:

Beschrijving van de scenario's:	3
Kansen, aandacht-en discussiepunten:	4
Gesprek over de scenario's en bouwstenen:.....	5
Scenario banner:.....	6

Foto 1: Carrousel langs de drie scenario's

Beschrijving van de scenario's:

Specifiek voor de deelregio IJmond/Zuid-Kennemerland zijn drie scenario's opgesteld, namelijk: (1) Maximale energieopbrengst, (2) Kostenefficiënt en (3) Nieuw energielandschap.

Het scenario **Maximale energieopbrengst** richt zich op de maximale opwekking van duurzame energie en het besparen van CO₂. De belangrijkste uitgangspunten:

- Maatschappelijke opgaven zijn ondergeschikt aan de opwekking van duurzame energie en het besparen van CO₂.
- Op geschikte plekken is ingezet op grootschalige opwekking door zowel wind als zon en op restplekken wordt extra CO₂ vastgelegd door het aanplanten van groen.
- De afhankelijkheid van de import van energie is geminimaliseerd door de grote hoeveelheid opgewekte energie.

Het scenario **Kostenefficiënt** richt zich op afwegingen die het meest kostenefficiënt zijn. Het gaat hier om de integrale kosten van alle stakeholders. De belangrijkste uitgangspunten:

- Er ligt een grote nadruk op de kosten van het netwerk, waardoor opwekking en gebruik dichtbij elkaar liggen.
- De voorkeur gaat uit naar gebieden waar infrastructuur aanwezig is, of waar capaciteit is.
- Beleidsbeperkingen zijn leidend, zodat de procedures makkelijker kunnen verlopen en er geen aanpassingen aan de turbines of zonnevelden gedaan hoeven te worden.

Het scenario **Nieuw energielandschap** gaat uit van een nieuwe kijk op het huidige landschap. De regio is trots op zijn energieopwekking en besparing. De belangrijkste uitgangspunten:

- Men heeft opwekking een prominente plek gegeven in het dagelijks leven en op plekken waardoor de structuur van het landschap versterkt wordt.
- Door de plaatsing van turbines worden oude landschappelijke waarden benadrukt. Zonnevelden worden in stroken georganiseerd waardoor de structuur van het landschap intact blijft.
- De energietransitie zoekt koppeling met andere opgaves, zoals van biodiversiteit en water.
- Er is een nieuw soort economie ontstaan die draait om groene energie.

Kansen, aandacht-en discussiepunten:

Eén of meerdere deelnemers hebben het volgende gedeeld:

Kansrijke locaties in de regio IJmond Zuid-Kennemerland:

- Grote daken: kansen op voormalig AWZI-terrein, masterplan F1 circuit, flats en de nieuwe tennishal.
- Zon op het duintjesveld van SVZ.
- Zon rondom de busbaan: de herinrichting van de noord-boulevard.
- De niet jaarrond strandtenten ook bedekken met PV.

Opmerkingen m.b.t. de rol van bewoners en stakeholders in de transitie:

- De deelnemers zijn bezorgd over hoe mensen meegetrokken kunnen worden in de transitie als plannen concreter beginnen te worden. Besparen wordt ook als belangrijk gezien.
- Lokaal eigendom over zonnepanelen en windturbines is belangrijk.
- Een kans bij lokaal eigendom is dat als mensen voor zichzelf energie gaan opwekken, dat ze dan minder kritisch zijn op hoe het landschap eruitziet (hier wordt een voorbeeld genoemd van zelfvoorzienende dorpen in Duitsland).
- Het MKB moet ook goed betrokken worden. Daar speelt duurzaamheid nu nog namelijk vaak te weinig terwijl alle kansen zouden benut moeten worden.

Techniek en innovatie:

- Zonnecollectoren in asfalt als alternatief.
- Getijdenenergie als alternatief.
- Design zonnepanelen als alternatief.

Divers:

- Eneco-gelden (16 miljoen euro). Dit geld is verdiend aan energie en wordt ook weer ingezet voor nieuwe energie. Dit kan een positieve impuls geven, zeker als het revolverend wordt ingezet: de winst uit energie-opwek kan weer worden geïnvesteerd in nieuwe projecten.
- Deelnemers waren benieuwd naar waarom er op zee niet meer dan 49 TWh kan worden gerealiseerd? Alles wat erbij kan op de grote zee, hoeft niet op het land.

- De vraag werd gesteld waarom in het scenario “Kostenefficiënt” de bouwsteen ‘zon op overdekte parkeerplaatsen’ niet is meegenomen.

Gesprek over de scenario’s en bouwstenen:

Gesprek over de scenario’s:

Omdat er maar twee subgroepen zijn, zijn er ook maar twee blauwe stickers geplakt. Deze zijn verdeeld over:

‘Kostenefficiënt’: dit werd gekozen omdat de deelnemers vonden dat ze het met elkaar moeten gaan realiseren, dus financieel moet het opgebracht kunnen worden. Dit is ook afhankelijk van wie de plannen uitvoert: een coöperatieve of commerciële partij. Wanneer vanuit dit scenario wordt gewerkt ontstaan de minste conflicten met andere doelstellingen, dat maakt het eenvoudiger om grootschalige opwek van duurzame energie te realiseren.

‘Nieuw energielandschap’: de deelnemers die de voorkeur geven aan de uitgangspunten van dit scenario, doen dit vanwege de haalbaarheid en omdat het klopt met de doelstelling. Er zitten genoeg ideeën in het scenario die haalbaar lijken en het biedt kansen voor coöperaties. Het dorps- en lokaal eigendom zit hierin wat het interessant maakt.

De deelnemers geven aan dat er uiteindelijk een mix zal moeten ontstaan. Elementen uit deze twee scenario’s zou een mooie combinatie zijn.

Gesprek over de bouwstenen:

Over bouwstenen met overwegend groene stickers:

- **Zon op grote daken:** dit vindt iedereen een goed idee. Lokale kansen zijn de nieuwbouw op het AWZI-terrein, de nieuwe tennishal en de nieuwe bebouwing op het circuit (masterplan F1). Er wordt besproken dat bij het ontwerp van nieuwe daken rekening moet worden gehouden met zonnepanelen en dat zonne-PV verplicht gesteld moet worden op nieuwe platte daken.
- **Zon op parkeerplaatsen:** dit speelt al op de noord-boulevard. Parkeren zuid-boulevard, Center Parcs en bij het circuit bieden hiervoor nieuwe kansen. Daarnaast zien de deelnemers kansen voor zon *langs* het parkeerterrein. De nieuwe ontwikkelingen op de noord-boulevard bieden kansen voor zon, bijvoorbeeld naast de busbaan. Een voordeel is dat dit uit het zicht zou zijn. Is het hele tracé van de busbaan/noord boulevard niet interessant om meerdere kansen te benutten, ook voor duurzaamheid?
- **Zon op gevel:** hier zijn mogelijkheden bij de flats, door bestaande balustrades te vervangen door zonnepanelen. De gevel van het casino is nu van glas en zou vervangen kunnen worden door zonnepanelen.
- **Zon op waterwingebied:** kansrijk, maar alleen in het deel dat niet voor het publiek toegankelijk is, bijvoorbeeld langs een van de kanalen in het zuidelijke deel (centreren, niet overal). Of juist bij de versteende delen.

Over gemixte bouwstenen:

- **Windturbines in het duingebied**, gemengde meningen:
 - Wel: langs het fietspad naar Noordwijk, dus aan de rand van de duinen (kleinere windmolens). Hier staat veel wind. Ook op andere plekken langs de zeereep.
 - Niet: omdat de natuur heilig is (ook langs dat fietspad).
- **Wind op en rondom industrie**: TATA is hiervoor geschikt. Wind is erg rendabel en als we dat dan willen, graag dan op plekken waar al hoge elementen/ gebouwen aanwezig zijn, zoals bij TATA Steel.
 - 1) TATA Steel/ andere industrieën moeten ook hun eigen opgave invullen.
 - 2) Er is een risico rondom de continuïteit van TATA Steel als alle opwek daar geconcentreerd wordt.
- **Wind langs stadsranden**: niet in Zandvoort, want de gemeente is omgeven door natuur. Op plekken die niet omgeven zijn door natuur zijn mogelijk wel opties. Wel een voorkeur voor wind langs industrieterreinen (i.p.v. langs stadsranden).

Over bouwstenen met overwegend oranje stickers:

- **Zon rondom natuur**: de natuur is heilig. Maar: er worden wel kansen gezien langs de duinen van het F1 circuit, omdat het dan uit het zicht zou zijn.
- **Zon langs spoor**: omdat het tracé Zandvoort – Overveen door de duinen gaat, wordt het hier als niet wenselijk gezien. Elders in de deelregio zou het wel kunnen.
- **Zon op strandwallen**: hier geldt ook weer dat de natuur niet aangetast mag worden.

Scenario banner:

SCENARIO 1: Maximale energieopbrengst				
Bouwsteen	# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt	
Zon				
Zon op grote daken	1	0		
Zon op waterwingebied			X	
Zon op gevel	1	0		
Zon op parkeerplaatsen	1	0		
Zon op agrarische grond:	Rondom recreatie		X	
	Langs infrastructuur		X	
	Langs spoorwegen		X	
	Rondom natuur	0	1	
	Langs bedrijventerrein			X
	Reserveringsgebieden			X
Tuinbouwgebieden			X	
Zon op stortplaatsen			X	
Zon op spoorwegberm			X	
Zon boven snelweg			X	
Zon op geluidsschermen NZ/OW			X	
Wind				
Wind op land:	Langs snelwegen		X	
	Langs spoorwegen		X	
	Langs waterweg		X	
	Als icoon op het circuit		X	

	Langs bedrijventerrein			X
	Langs het Noordzeekanaal			X
	Langs bedrijventerreinen			X
Wind in duingebied		1	1	

SCENARIO 2: Kostenefficiënt					
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt	
Zon					
Zon op grote daken				X	
Zon op parkeerplaatsen		1	0		
Zon op spoorbermen		0	1		
Zon op agrarische grond:	Langs bedrijventerrein			X	
	Binnen 3km MS-netwerk			X	
Zon op stortplaatsen				X	
Wind					
Windturbines: op en rondom industrie		1			

SCENARIO 3: Nieuw energielandschap					
Bouwsteen		# Groene Stickers	# Oranje Stickers	Niet Geplakt	
Zon					
Zon op grote daken		1	0		
Zon op agrarische grond:	Strandwallen	0	2		
	Veenlandschap			X	
	Rondom recreatie			X	
	Op stelling van Amsterdam			X	
	Jong duinlandschap			X	
Tuinbouwgebieden				X	
Zon op gevel				X	
Zon op waterwingebied		1	0		
Zon boven snelweg				X	
Zon op dijken				X	
Wind					
Zoekgebied wind:	Langs stadsranden	0	1		
	Langs kanalen			X	
	Langs oude oer ijdijken			X	